

LES
ARTS
ÉS ÒPERA

TEMPORADA 25/26

GIULIO CESARE IN EGITTO

Georg Friedrich Händel

PALAU DE LES ARTS REINA SOFÍA

GENERALITAT
VALENCIANA

LES ARTS
VALÈNCIA

Sala Principal

28	de febrer febrero de 2026	19.00 h
4, 11, 13	de març marzo de 2026	19.30 h
8	de març marzo de 2026	18.00 h

ADMINISTRACIÓ FUNDADORA

ADMINISTRACIÓ COL·LABORADORA

DIRECCIÓN GENERAL
DE ARTES ESCÉNICAS Y MÚSICA

GIULIO CESARE IN EGITTO

Georg Friedrich Händel

1685-1759

PRODUCCIÓ | PRODUCCIÓN

Oper Köln

Òpera en tres actes

Llibret de Nicola Francesco Haym,
basat en l'obra de Giacomo
Francesco Bussani

Estrena: 20 de febrer de 1724,
King's Theatre, Londres

Ópera en tres actos

Libreto de Nicola Francesco Haym,
basado en la obra de Giacomo
Francesco Bussani

Estreno: 20 de febrero de 1724,
King's Theatre, Londres

EDICIÓ | EDICIÓN

Alkor Edition Kassel GmbH

DURACIÓ | DURACIÓN: **3 H 37 MIN**

PRIMERA PART (Actes I i II) | PRIMERA PARTE (Actos I y II): **1 H 53 MIN**

DESCANS | DESCANSO: **25 MIN**

SEGONA PART (Actes II i III) | SEGUNDA PARTE (Actos II y III): **1 H 19 MIN**

FOTOS: © Miguel Lorenzo-Mikel Ponce

DIRECCIÓ MUSICAL | DIRECCIÓN MUSICAL

Marc Minkowski

DIRECCIÓ D'ESCENA | DIRECCIÓN DE ESCENA

Vincent Boussard

ESCENOGRAFIA | ESCENOGRAFÍA

Frank Philipp Schlößmann

VESTUARI | VESTUARIO

Christian Lacroix

COL·LABORADOR DE VESTUARI

COLABORADOR DE VESTUARIO

Robert Schwaighofer

IL·LUMINACIÓ | ILUMINACIÓN

Andreas Grüter

VÍDEO

Nicolas Hurtevent

DRAMATÚRGIA | DRAMATURGIA

Svenja Gottsmann

GIULIO CESARE

Aryeh Nussbaum Cohen

CLEOPATRA

Marina Monzó

CORNELIA

Sara Mingardo

SESTO

Arianna Vendittelli

TOLOMEO

Cameron Shahbazi

ACHILLA

Jean-Philippe McClish

CURIO

Bryan Sala*

NIRENO

Lora Grigorieva**

Orquestra de la Comunitat Valenciana

ASSISTENT | ASISTENTE DEL DIRECTOR MUSICAL

Clément Pottier

MESTRE REPETIDOR | MAESTRO REPETIDOR

Jorge Giménez

COL·LABORADOR DE DIRECCIÓ D'ESCENA

COLABORADOR DE DIRECCIÓN DE ESCENA

Heiko Hentschel

ASSISTENT D'ESCENOGRAFIA

ASISTENTE DE ESCENOGRAFIA

Laila Rosato

FIGURACIÓ | FIGURACIÓN

**Raquel Andrés, Beatriz Cuesta,
José Dopateo, Candela Leal,
Alberto Sancho**

SUBTITULACIÓ | SUBTITULACIÓN

Anselmo Alonso

*Alumni Centre de Perfeccionament **Centre de Perfeccionament

LES ARTS ÉS MEMBRE DE:

AEOS

Sinopsi argumental

ACTE I

El general romà Juli Cèsar arriba a Egipte perseguint el seu antic rival Pompeu. Ptolemeu, rei d'Egipte, presenta el cap de Pompeu a Juli Cèsar per a guanyar-se el seu favor. Però el gest provoca indignació: Juli Cèsar rebutja la traïció comesa contra un altre romà. Cornèlia, viuda de Pompeu, i el seu fill Sesto queden desamparats i en perill. Mentrestant, Cleòpatra, enfrontada al seu germà Ptolemeu pel tron, es disfressa d'una de les seues donzelles per tal d'apropar-se a Juli Cèsar i seduir-lo, esperant aconseguir la seua aliança. Sesto troba en Cleòpatra una inesperada aliada per a intentar acabar amb Ptolemeu i venjar així el seu pare. Per la seua banda, Aquil·las, general de Ptolemeu, planeja assassinar Juli Cèsar, amb la promesa del rei de recompensar-lo amb Cornèlia, per la qual el militar se sent atret.

ACTE II

Juli Cèsar gaudix de la companyia d'una bella seductora (en realitat Cleòpatra) quan rep la notícia que Ptolemeu conspira per a atemptar contra ell. Cleòpatra revela llavors la seua verdadera identitat i decidix fer costat a Juli Cèsar, qui se'n va al combat. Les intrigues s'intensifiquen: Aquil·las anuncia que, suposadament, Juli Cèsar ha mort i exigix Ptolemeu que li faça entrega de Cornèlia, a la qual cosa este, que també s'ha enamorat de la viuda de Pompeu, es nega i l'acusa de traïdor.

ACTE III

Juli Cèsar és donat per mort. Les forces fidels a Cleòpatra han sigut derrotades i la reina ha caigut presonera de Ptolemeu, que celebra la seua victòria. Però Juli Cèsar ha sobreviscut i aconsegueix tornar a terra ferma. Aquil·las, moribund, li oferix el suport de part de l'exèrcit egipci contra Ptolemeu. Amb este recolzament, Juli Cèsar reorganitza la seua ofensiva i venç. Finalment, Sesto ha aconseguit venjar son pare donant mort a Ptolemeu. Amb el conflicte resolt, Juli Cèsar proclama Cleòpatra reina d'Egipte sota aliança amb Roma. Els dos celebren la seua unió.

Sinopsis argumental

ACTO I

El general romano Julio César llega a Egipto persiguiendo a su antiguo rival Pompeyo. Tolomeo, rey de Egipto, presenta la cabeza de Pompeyo a Julio César para ganarse su favor. Pero el gesto provoca indignación: Julio César rechaza la traición cometida contra otro romano. Cornelia, viuda de Pompeyo, y su hijo Sesto quedan desamparados y en peligro. Mientras tanto, Cleopatra, enfrontada a su hermano Tolomeo por el trono, se disfraza de una de sus doncellas para acercarse a Julio César y seducirlo, esperando lograr su alianza. Sesto encuentra en Cleopatra a una inesperada aliada para intentar acabar con Tolomeo y vengar así a su padre. Por su parte, Aquilas, general de Tolomeo, planea asesinar a Julio César, con la promesa del rey de recompensarle con Cornelia, por quien el militar se siente atraído.

ACTO II

Julio César disfruta de la compañía de una seductora doncella (en realidad Cleopatra) cuando recibe la noticia de que Tolomeo conspira para atentar contra él. Cleopatra revela entonces su verdadera identidad y decide apoyar a Julio César, quien parte al combate. Las intrigas se intensifican: Aquilas anuncia que, supuestamente, Julio César ha muerto y exige a Tolomeo que le entregue a Cornelia, a lo que éste, que también se ha enamorado de la viuda de Pompeyo, se niega, acusándolo de traidor.

ACTO III

Se da por fallecido a Julio César. Las fuerzas fieles a Cleopatra han sido derrotadas y la reina ha caído prisionera de Tolomeo, que celebra su victoria. Pero Julio César ha sobrevivido y logra volver a tierra firme. Aquilas, moribundo, le ofrece el apoyo de parte del ejército egipcio contra Tolomeo. Con este respaldo, Julio César reorganiza su ofensiva y vence. Finalmente, Sesto logra vengar a su padre dando muerte a Tolomeo. Con el conflicto resuelto, Julio César proclama a Cleopatra reina de Egipto bajo alianza con Roma. Ambos celebran su unión.

A propòsit de *Giulio Cesare in Egitto*

Manuel Muñoz Ibáñez

President de la Reial Acadèmia de Belles Arts de sant Carles

Quan Georg Friedrich Händel va estrenar el 10 de febrer de 1724 *Giulio Cesare in Egitto* al King's Theatre de Londres, ja s'havien descobert de manera fortuïta (1709) les ruïnes d'Herculà, però encara no s'havia iniciat la primera excavació sistemàtica, que va començar el 1738. Uns anys més tard (1748), va passar el mateix amb Pompeia, la ciutat veïna, enterrada com aquella pel Vesubi l'any 79 d. C. No obstant això, en nombrosos tractats sobre Història de la Música, en comentar el final del període barroc no es fa referència a estos fets, sinó a la mort de Johann Sebastian Bach esdevinguda el 1750. Cal suposar que ha sigut la proximitat de les dates el que ha permès que quasi es sobrepose la cronologia dels dos referents: el de la mort del mestre d'Eisenach amb la dels dos grans descobriments arqueològics referits, que varen ser clau per a posar fi al període barroc de la Il·lustració i donar pas al neoclassicisme.

Händel havia viatjat a Londres per primera vegada a finals del 1710, però només va estar huit mesos, temps suficient per a adonar-se que habitava una ciutat emergent regida per una monarquia parlamentària, on va ser rebut molt favorablement a la cort de la reina Anna, la primera sobirana de la Gran Bretanya i l'última de la família dels Stuart, fins a la seua mort el 1714. Allà, també el pensament il·lustrat, amb el culte a l'home com a nou subjecte autònom en vies de realització, anava acompanyant les experiències estètiques, mentres el jove compositor prenia contacte amb l'extensa societat anglesa, estructurada, però amb una riquesa progressiva, més acumulada en la noblesa, a la qual també ascendien els comerciants rics, al temps que la classe mitjana es consolidava paral·lelament a l'existència d'una classe treballadora amb una vida precària i fins i tot marginal (especialment a les grans ciutats i per tant, a la capital), que amb el pas del temps condicionarà fortes protestes.

Particip, no obstant això, de l'ambient culte i il·lustrat (John Locke, el pensador de l'empirisme anglès, havia mort el 1704, i Isaac Newton havia publicat el seu *Philosophiæ Naturalis Principia Mathematica*, el 1687), Händel estava il·lusionat, llavors, per l'existència del Queen's Theatre, que dirigia el dramaturg Aaron Hill. Però, quina era l'experiència prèvia d'aquell estranger, un músic alemany de 25 anys?

Georg Friedrich Händel havia nascut el 1685 a Halle (Alemanya), fill d'un barber-cirurgià i de la seua segona esposa, Dorothea Taust. No hi ha massa dades relatives

a la seua infància i les que es coneixen procedeixen principalment de la biografia que va escriure John Mainwaring (1760). Son pare va arribar a ser cirurgià de la cort de Saxònia-Weissenfels i, de xiquet, va poder interpretar una peça d'orgue al palau, amb la qual cosa el duc va instar el seu progenitor perquè li permetera estudiar música i el va posar sota la tutela d'un organista reconegut: F. W. Zachow. Amb la seua direcció va aprendre orgue, clavecí i violí, però també composició, harmonia i contrapunt. Amb 15 anys es va matricular a la Universitat de Halle, on va passar un any i va fer amistat amb Telemann. El mateix any 1703, es va traslladar a Hamburg: un important centre comercial i cultural que posseïa l'única companyia d'òpera regular d'Alemanya fora de les corts, i s'hi va col·locar com a músic de l'orquestra, a més de compondre *Almira*, la seua primera òpera (1705) i *Nero*, en molt poc de temps. En aquella ciutat va contactar amb el príncep Ferdinando de Medici que el va induir a visitar Florència (1706), tenia 21 anys. L'estada de Händel a Itàlia va ser d'una importància cabdal: era l'espai per excel·lència per a l'òpera, l'oratori, la cantata de cambra i les formes instrumentals, el concert i la sonata. Allà va conèixer Alessandro i Domenico Scarlatti, Caldara i Corelli a Roma i Vivaldi i Albinoni a Venècia. És probable que la influència més significativa fora la d'Alessandro Scarlatti, de les òperes i cantates del qual va rebre l'influx necessari per a esdevindre un autor fluid, melòdic, rítmicament flexible i dotat d'un domini tècnic extens per a l'escriptura vocal.

Així, quan el 1710 va arribar a Londres, ja era un músic complet, amb una formació profunda assentada en el seu període italià. A Londres va estrenar la seua òpera *Rinaldo* el 24 de febrer de 1711, i va obtenir un èxit extraordinari, ja que es va representar inicialment en quinze ocasions, però desenes de vegades en temporades posteriors. Després de diversos viatges intermitents i d'estudiar anglès, es va establir després a la capital del Regne Unit (lloc, on arran dels enormes èxits i la seua integració en la Royal Academy, es va naturalitzar anglès, anys més tard, el 1727).

Entre 1723 i 1725 va compondre tres grans òperes que el varen situar al cim de la composició: *Giulio Cesare in Egitto* (estrenada el 20 de febrer de 1724), *Tamerlano* i *Rodelinda*. L'èxit de la primera va ser extraordinari (amb un llibret de N. F. Haym, basat en una obra prèvia de G. F. Bussani), que va arribar fins i tot a aspectes complementaris, com la sensació de les vestimentes en l'univers de la moda, si bé en un àmbit on els grans protagonistes eren les sopranos i els *castrati*. A *Giulio Cesare*, no només apareixerà la fascinació per l'ornamentació i la coreografia egípcies (les inscripcions de la qual no serien desvetllades fins al descobriment de la Pedra de Rosetta el 1799), sinó per la cultura romana, i més que per la glòria i la grandiositat de les seues victòries en el camp de batalla, per la seua capacitat en els exercicis del govern i del poder. El contingut dramàtic de l'argument es percep aviat, quan al campament dels vençuts li entreguen a Cesare el cap de Pompeu com a regal de Tolomeo, que disputa la corona a la seua germana Cleopatra. L'atrocitat del crim i la profunda tristesa de Cornelia, l'esposa del decapitat, i del seu fill Sesto, provoquen en Cesare una reacció intensa que el porta al desig de venjar la mort del seu propi enemic. Cleopatra apareixerà sota una personalitat fingida: la de Lidia. En este ambient de palau, tens i summament complex, els personatges expressen sentiments a través de les seues àries, de dolor, d'ambició i de cobdícia, però també d'amor i d'esperança. Händel, es mostra dominador de

la composició vocal amb una musicalitat fluida, fa sorgir frasejos enlluernadors en àries precioses i prolongades que requereixen un exigent domini tècnic per als intèrprets i una expressivitat capaç de traslladar les seues emocions al públic. Per a aconseguir resultats tan excepcionals, utilitza un complex aparell orquestral que assolix la dificultat més gran en l'escena de la seducció del segon acte, on inclou una doble orquestra. Si bé en el desenrotllament de les seqüències podria aparèixer una coreografia grandiosa i que recorda a un palau a l'ús de les grans escenificacions històriques, la profunditat i la bellesa de cada una de les àries (només Cleopatra en té huit), mantenen per si mateixes un interès constant, fins i tot per damunt de la trama argumental que, una vegada plantejada, evoluciona sense sorpreses cap a un final previsible amb l'entronització gloriosa de Cleopatra. En el camí apareixen personatges de valors contraposats: Tolomeo i Achilla són cobejosos i negatius, mentres Cesare és la significació del valor, la justícia i el coneixement, qualitats pròpies dels grans sobirans, com translacions assumibles com a pròpies –així mateix– dels prínceps contemporanis. En conjunt, els personatges s'alliberen de les seues qualitats primàries i les exposen d'una manera perceptible, de tal manera, que les veritables batalles són les que els enfronten a ells mateixos.

Ens trobem davant de conceptes il·lustrats, en els quals els continguts i fins i tot les naturaleses estètiques de la música, brollen i es nodriuen de l'emancipació de l'home com a subjecte autònom. Així, les emocions íntimes apareixen en àries com: *Alma del gran Pompeo*, en la qual Cesare reflexiona profundament sobre la brevetat de la vida. Encara que Händel es prodiga en l'exercici brillant de la música barroca, podem percebre l'intent de superar-se a ell mateix a través de l'expressió musical dels conceptes portant els diàlegs vocals carregats de sentit a un lloc pròxim als límits de la seua capacitat creativa per a aconseguir bellesa, fins i tot en els moments més durs de les expressions humanes, que són portades de la mà per un mestratge que manté la tensió emocional, però sense sobrepassar els límits tràgics més enllà del que és estrictament necessari. El negatiu Tolomeo, mor, mentres el seu exèrcit és derrotat per Sesto, el fill de Cornelia, que es convertirà en governador. Mentrestant, Cleopatra recupera el tron d'Egipte i Cesare pot tornar victoriós perquè, d'alguna manera, Egipte encara estarà en deute amb Roma. Ens disposem a percebre una òpera meravellosa, de principi a fi.

(text traduït del castellà per Les Arts)

A propósito de *Giulio Cesare in Egitto*

Manuel Muñoz Ibáñez

Presidente de la Real Academia de Bellas Artes de San Carlos

Cuando Georg Friedrich Händel estrenó el 10 de febrero de 1724 *Giulio Cesare in Egitto* en el King's Theatre de Londres, ya se habían descubierto de manera fortuita (1709) las ruinas de Herculano, pero aún no se había iniciado su primera excavación sistemática, que comenzó en 1738. Unos años después (1748), ocurrió del mismo modo con Pompeya, la ciudad vecina, enterrada como aquella por el Vesubio en el año 79 d. C. No obstante, en numerosos tratados sobre historia de la Música, al comentar el final del periodo barroco no se hace referencia a estos hechos, sino a la muerte de Johann Sebastian Bach acaecida en 1750. Cabe suponer que ha sido la proximidad de las fechas lo que ha permitido que casi pudiera sobreponerse la cronología de ambos referentes: el del fallecimiento del maestro de Eisenach con la de los dos grandes descubrimientos arqueológicos referidos, que fueron clave para poner fin al periodo barroco de la Ilustración y dar paso al neoclasicismo.

Händel había viajado a Londres por primera vez a finales de 1710, permaneciendo solo ocho meses, un tiempo suficiente para darse cuenta de que habitaba una ciudad emergente regida por una monarquía parlamentaria, donde fue recibido muy favorablemente en la corte de la reina Ana, la primera soberana de Gran Bretaña y la última de la familia de los Estuardo, hasta su fallecimiento en 1714. Allí, también el pensamiento ilustrado, con el culto al hombre como nuevo sujeto autónomo en vías de realización, iba acompañando las experiencias estéticas, entretanto el joven compositor tomaba contacto con la extensa sociedad inglesa, estructurada, pero con una riqueza progresiva, más acumulada en la nobleza, a la que también ascendían los comerciantes ricos, mientras la clase media se iba consolidando paralelamente a la existencia de una clase trabajadora con una vida precaria e incluso marginal (especialmente en las grandes ciudades y por tanto, en la capital), que con el paso del tiempo condicionaría fuertes protestas.

Participe, no obstante, del ambiente culto e ilustrado (John Locke, el pensador del empirismo inglés, había fallecido en 1704, e Isaac Newton había publicado su *Philosophiæ Naturalis Principia Mathematica*, en 1687), Händel estaba ilusionado, entonces, por la existencia del Queen's Theatre, que dirigía el dramaturgo Aaron Hill. Pero, ¿cuál era la experiencia previa de aquel extranjero, un músico alemán de 25 años?

Georg Friedrich Händel había nacido en 1685 en Halle (Alemania), siendo hijo de un barbero-cirujano y de su segunda esposa, Dorothea Taust. No existen muchos datos relativos a su infancia y los que se conocen proceden principalmente de la biografía que escribiera John Mainwaring (1760). Llegando su padre a ser cirujano de la corte de Sajonia-Weissenfels, siendo niño pudo interpretar una pieza de órgano en el palacio, instando el duque a su progenitor para que le permitiera estudiar música, poniéndolo bajo la tutela de un organista reconocido: F. W. Zachow. Con su dirección aprendió órgano, clave y violín, pero también composición, armonía y contrapunto. Con 15 años se matriculó en la Universidad de Halle, donde permaneció un año, conociendo y haciendo amistad con Telemann. El mismo año 1703, se trasladó a Hamburgo: un importante centro comercial y cultural que poseía la única compañía de ópera regular de Alemania fuera de las cortes, colocándose como músico de la orquesta, pero donde compuso *Almira*, su primera ópera (1705) y *Nero*, en muy poco tiempo. En aquella ciudad contactó con el príncipe Ferdinando de Medici que le indujo que visitara Florencia (1706), tenía 21 años. La estancia de Händel en Italia fue de una importancia capital: era el espacio por excelencia para la ópera, el oratorio, la cantata de cámara y las formas instrumentales, el concierto y la sonata. Allí conoció a Alessandro y Domenico Scarlatti, a Caldara y a Corelli en Roma y a Vivaldi y Albinoni en Venecia. Es probable que la influencia más significativa fuese la de Alessandro Scarlatti, de cuyas óperas y cantatas recibió el influjo necesario para convertirse en un autor fluido, melódico, rítmicamente flexible y dotado de un extenso dominio técnico para la escritura vocal.

Así, cuando en 1710 estaba en Londres, ya era un músico completo, con una formación profunda asentada en su periodo italiano. En Londres estrenó su ópera *Rinaldo* el 24 de febrero de 1711, obteniendo un éxito extraordinario, representándose inicialmente

en quince ocasiones, pero decenas de veces en temporadas posteriores. Tras varios viajes intermitentes y estudiar inglés, se estableció después en la capital del Reino Unido (lugar, donde tras sus enormes éxitos y su integración en la Royal Academy, se naturalizó inglés, años más tarde, en 1727).

Entre 1723 y 1725 compuso tres grandes óperas que lo situaron en la cima de la composición: *Giulio Cesare in Egitto* (estrenada el 20 de febrero de 1724), *Temerlano* y *Rodelinda*. El éxito de la primera fue extraordinario (con un libreto de N. F. Haym, basado en una obra previa de G. F. Bussani), alcanzando hasta aspectos complementarios, como la sensación de las vestimentas en el universo de la moda, si bien en un ámbito en el que los grandes protagonistas eran las sopranos y los *castrati*. En *Giulio Cesare*, no solo aparecerá la fascinación por la ornamentación y la coreografía egipcias (cuyas inscripciones no serían desveladas hasta el descubrimiento de la Piedra de Rosetta en 1799), sino por la cultura romana, y más que por la gloria y la grandiosidad de sus victorias en el campo de batalla, por sus capacidades en los ejercicios del gobierno y del poder. El contenido dramático del desarrollo se percibe pronto, cuando en el campamento de los vencidos le entregan a Cesare la cabeza de Pompeyo como regalo de Tolomeo, que disputa la corona a su hermana Cleopatra. La atrocidad del crimen y la profunda tristeza de Cornelia, la esposa del decapitado, y de su hijo Sesto, provocan en Cesare una reacción intensa que lo lleva al deseo de vengar la muerte de su propio enemigo. Cleopatra aparecerá bajo una personalidad fingida: la de Lidia. En ese ambiente palaciego, tenso y sumamente complejo, los personajes expresan sentimientos a través de sus arias, de dolor, de ambición y de codicia, pero también de amor y de esperanza. Händel, se muestra dominador de la composición vocal con una musicalidad fluida, surgiendo fraseos deslumbrantes en arias preciosas y prolongadas que requieren un exigente dominio técnico para los intérpretes, al mismo tiempo que una expresividad capaz de trasladar sus emociones al público. Para conseguir tan excepcionales resultados, utiliza un complejo aparato orquestal que alcanza su mayor dificultad en la escena de la seducción del segundo acto, donde incluye una doble orquesta. Si bien en el desarrollo de las secuencias podría aparecer una coreografía grandiosa y palaciega al uso de las grandes escenificaciones históricas, la profundidad y la belleza de cada una de las arias (solo Cleopatra tiene ocho), mantienen por sí mismas un interés constante, incluso por encima de la trama argumental que, una vez planteada, evoluciona sin sorpresas hacia un final previsible con la entronización gloriosa de Cleopatra. En el camino surgen personajes de valores contrapuestos: Tolomeo y Achilla son codiciosos y negativos, entretanto Cesare es la significación del valor, la justicia y el conocimiento, cualidades propias de los grandes soberanos, como traslaciones asumibles como propias –asimismo– de los príncipes contemporáneos. En su conjunto, los personajes desnudan sus

cualidades primarias y las exponen de un modo perceptible, de tal suerte, que las verdaderas batallas son las que los enfrentan ante sí mismos.

Nos hallamos ante conceptos ilustrados, en los que los contenidos e incluso las naturalezas estéticas de la música, brotan y se nutren de la emancipación del hombre como sujeto autónomo. Así, las emociones íntimas aparecen en arias como: *Alma del gran Pompeo*, en la que Cesare reflexiona profundamente sobre la brevedad de la vida. Aunque Händel se prodiga en el ejercicio brillante de la música barroca, podemos percibir el intento de superarse a sí mismo a través de la expresión musical de los conceptos llevando los diálogos vocales cargados de sentido a un lugar próximo a los límites de su capacidad creativa para lograr belleza, incluso en los momentos más duros de las expresiones humanas, que son llevadas de la mano por una maestría que mantiene la tensión emocional, pero sin sobrepasar los límites trágicos más allá de lo estrictamente necesario. El negativo Tolomeo, muere, mientras su ejército es derrotado por Sesto, el hijo de Cornelia, que se convertirá en gobernador. Entretanto, Cleopatra recupera el trono de Egipto y Cesare puede regresar victorioso porque, de algún modo, Egipto seguirá siendo deudor de Roma. Nos disponemos a percibir una ópera maravillosa, de principio a fin.

Marc Minkowski

Direcció musical
Dirección musical

© Franck Ferville

Fundador de Les Musiciens du Louvre l'any 1982, –formació junt amb la qual és resident del Théâtre des ChampsÉlysées de París i amb què acaba de rescatar *Robinson Crusoe* d'Offenbach amb posada en escena de Laurent Pelly–, Marc Minkowski també va crear el Festival Ré Majeure a l'Île de Ré (França). Ha sigut director general de l'Òpera de Bordeus, director artístic de la Mozartwoche de Salzburg i ha mantingut una col·laboració estreta amb la Kanazawa Ensemble Orchestra i amb la Sinfonia Varsovia.

Actua regularment als teatres i festivals més prestigiosos, com l'Òpera de París (*Platée*, *Idomeneo*, *Die Zauberflöte*, *Giulio Cesare*, *Iphigénie en Tauride*, *Mireille*, *Alceste* i *Ariodante*), el Théâtre du Châtelet, l'Opéra-Comique o el Festival de Salzburg (*Die Entführung aus dem Serail*, *Mitridate*, *Così fan tutte*, *Lucio Silla*, *Die Fledermaus*, *Les contes d'Hoffmann*). Els seus compromisos internacionals l'han dut a Brussel·les, Zuric, Ginebra, Venècia, Moscou, Pequín, Berlín, Amsterdam, Viena o Ais de Provença. Ha dirigit també al Covent Garden i a La Scala. El seu repertori en estos teatres inclou, entre d'altres, obres de Verdi (*Don Carlos*, *Il trovatore*, *La traviata*), Wagner (*Der fliegende Holländer*, *Die Feen*, *Die Walküre*), Meyerbeer (*Robert le Diable*, *Les Huguenots*), Halévy (*La Juive*), Gounod (*Faust*, *Roméo et Juliette*), Massenet (*Cendrillon*, *Don Quichotte*, *Manon*) i un ampli catàleg d'òperes de Mozart i Offenbach. A Espanya ha dirigit al Liceu (*Le nozze di Figaro*, *Don Giovanni*, *Così fan tutte* i *Manon*) i al Teatre Real (*Die Zauberflöte*, *Mitridate* i *Die Fledermaus*).

Minkowski ha sigut invitat, així mateix, per algunes de les orquestres més prestigioses del món, com la Tokyo Metropolitan Symphony (amb què va realitzar un cicle de Bruckner), l'Orquestra de Cleveland, les filharmòniques de Los Àngeles, Berlín i Viena, la Staatskapelle de Dresden, la Deutsches Symphonie-Orchester de Berlín, BBC,

Mahler Chamber Orchestra, Orchestre National du Capitole de Tolosa o l'Orquestra del Mariinski. A Les Arts, junt amb Les Musiciens du Louvre, Minkowski ha dirigit *Mitridate* i *Alcina* en versió de concert, així com *Les contes d'Hoffmann* amb l'Orquestra de la Comunitat Valenciana. Entre les seues distincions figuren els títols de Chevalier de la Légion d'Honneur, Officier de l'Ordre national du Mérite, Commandeur de l'Ordre des Arts et des Lettres i la Medalla d'Or Mozart.

Fundador de Les Musiciens du Louvre en 1982, –formació junto a la que es residente del Théâtre des ChampsÉlysées de París y con la que acaba de rescatar *Robinson Crusoe* de Offenbach con puesta en escena de Laurent Pelly–, Marc Minkowski creó también el Festival Ré Majeure en la Île de Ré (Francia). Ha sido director general de la Ópera de Burdeos, director artístico de la Mozartwoche de Salzburgo y ha mantenido una estrecha colaboración con la Kanazawa Ensemble Orchestra y con la Sinfonia Varsovia.

Actúa con regularidad en los teatros y festivales más prestigiosos, como la Ópera de París (*Platée*, *Idomeneo*, *Die Zauberflöte*, *Giulio Cesare*, *Iphigénie en Tauride*, *Mireille*, *Alceste* y *Ariodante*), el Théâtre du Châtelet, la Opéra-Comique o el Festival de Salzburgo (*Die Entführung aus dem Serail*, *Mitridate*, *Così fan tutte*, *Lucio Silla*, *Die Fledermaus*, *Les contes d'Hoffmann*). Sus compromisos internacionales lo han llevado a Bruselas, Zúrich, Ginebra, Venecia, Moscú, Pekín, Berlín, Ámsterdam, Viena o AixenProvença. También ha dirigido en el Covent Garden y en La Scala. Su repertorio en estos teatros incluye, entre otras, obras de Verdi (*Don Carlos*, *Il trovatore*, *La traviata*), Wagner (*Der fliegende Holländer*, *Die Feen*, *Die Walküre*), Meyerbeer (*Robert le Diable*, *Les Huguenots*), Halévy (*La Juive*), Gounod (*Faust*, *Roméo et Juliette*), Massenet (*Cendrillon*, *Don Quichotte*, *Manon*) y un amplio catálogo de óperas de Mozart y Offenbach. En España ha dirigido en el Liceu (*Le nozze di Figaro*, *Don Giovanni*, *Così fan tutte* y *Manon*) y en el Teatro Real (*Die Zauberflöte*, *Mitridate* y *Die Fledermaus*).

Minkowski ha sido invitado asimismo por algunas de las orquestas más prestigiosas del mundo, como la Tokyo Metropolitan Symphony (con la que realizó un ciclo de Bruckner), la Orquesta de Cleveland, las filarmónicas de Los Ángeles, Berlín y Viena, la Staatskapelle de Dresde, la Deutsches Symphonie-Orchester de Berlín, BBC, Mahler Chamber Orchestra, Orchestre National du Capitole de Toulouse o la Orquesta del Mariinski. En Les Arts, junto a Les Musiciens du Louvre, Minkowski ha dirigido *Mitridate* y *Alcina* en versión de concierto, así como *Les contes d'Hoffmann* con la Orquesta de la Comunitat Valenciana. Entre sus distinciones figuran los títulos de Chevalier de la Légion d'Honneur, Officier de l'Ordre national du Mérite, Commandeur de l'Ordre des Arts et des Lettres y la Medalla de Oro Mozart.

Vincent Boussard

Direcció d'escena
Dirección de escena

Després del seu debut com a director d'escena a l'Studio Théâtre de la Comédie-Française, Vincent Boussard s'ha dedicat a la posada en escena d'òpera des del 2001. Més de 40 títols avalen la seua trajectòria, des de Cavalli, Mozart i Bellini fins a la *Grand Opéra* francesa, Wagner, Puccini, passant per Kurt Weill i compositors contemporanis. Ha col·laborat amb les principals institucions líriques del món, com el Festival de Salzburg, Deutsche Oper de Berlín, La Monnaie de Brussel·les, Théâtre du Capitole de Tolosa, Festival d'Aix de Provença, Staatsoper d'Hamburg, Bayerische Staatsoper de Munic, Gran Teatre del Liceu, Theater an der Wien, Ópera de San Francisco i el New National Theatre de Tòquio.

Entre les seues produccions més importants cal esmentar *Otello* (amb Christian Thielemann) al Festival de Pasqua de Salzburg i a la Semperoper de Dresden; *Agrippina* i *Candide* a la Staatsoper de Berlín; *I Capuleti e i Montecchi* a la Bayerische Staatsoper de Munic; *Carmen* a l'Òpera Reial d'Estocolm; *Madama Butterfly* i *La fanciulla del West* a la Staatsoper d'Hamburg; *Così fan tutte*, *Eliogabalo* de Cavalli i *Il matrimonio segreto* de Cimarosa a La Monnaie de Brussel·les. Els seus treballs més recents inclouen *Le nozze di Figaro* i *La traviata* a Dortmund, *Die Fledermaus* a Pequín, *Tosca* a Hong Kong i *Werther* a Lausanne.

Tras su debut como director de escena en el Studio Théâtre de la Comédie-Française, Vincent Boussard se ha dedicado a la puesta en escena de ópera desde 2001. Más de 40 títulos avalan su trayectoria, desde Cavalli, Mozart y Bellini hasta la *Grand Opéra* francesa, Wagner, Puccini, pasando por Kurt Weill y compositores contemporáneos. Ha colaborado con las principales instituciones líricas del mundo, como el Festival de Salzburgo, Deutsche Oper de Berlín, La Monnaie de Bruselas, Théâtre du Capitole de Toulouse, Festival de Aix-en-Provence, Staatsoper de Hamburgo, Bayerische Staatsoper de Múnich, Gran Teatre del Liceu, Theater an der Wien, Ópera de San Francisco y el New National Theatre de Tokio.

Entre sus producciones más importantes cabe mencionar *Otello* (con Christian Thielemann) en el Festival de Pascua de Salzburgo y en la Semperoper de Dresde; *Agrippina* y *Candide* en la Staatsoper de Berlín; *I Capuleti e i Montecchi* en la Bayerische Staatsoper de Múnich; *Carmen* en la Ópera Real de Estocolmo; *Madama Butterfly* y *La fanciulla del West* en la Staatsoper de Hamburgo; *Così fan tutte*, *Eliogabalo* de Cavalli e *Il matrimonio segreto* de Cimarosa en La Monnaie de Bruselas. Sus trabajos más recientes incluyen *Le nozze di Figaro* y *La traviata* en Dortmund, *Die Fledermaus* en Pekín, *Tosca* en Hong Kong y *Werther* en Lausanne.

Frank Philipp Schlössmann

Escenografia
Escenografía

Format al Mozarteum, Frank Philipp Schlössmann és un dels escenògrafs més reconeguts de la seua generació. Al llarg de la seua trajectòria ha col·laborat amb directors d'escena com Andreas Homoki, Olivier Tambosi, Götz Friedrich, Harry Kupfer, Peter Konwitschny i Stephen Lawless, en teatres d'òpera de Berlín, Hamburg, Munic, Dresden, Hannover, Düsseldorf, Essen, Colònia o Bonn. La seua carrera internacional abasta col·laboracions amb institucions com el Metropolitan i les òperes de Chicago, Houston, Los Angeles i San Francisco. Així mateix, ha desenvolupat projectes als teatres de Venècia, Florència, Zúric, Basilea, Lucerna, Berna, Viena, Amsterdam, Barcelona, Tòquio, Sant Petersburg i Buenos Aires, entre molts altres, a més del Covent Garden, l'English National Opera i el Festival de Bayreuth.

Formado en el Mozarteum, Frank Philipp Schlössmann es uno de los escenógrafos más reconocidos de su generación. A lo largo de su trayectoria ha colaborado con directores de escena como Andreas Homoki, Olivier Tambosi, Götz Friedrich, Harry Kupfer, Peter Konwitschny y Stephen Lawless, en teatros de ópera de Berlín, Hamburgo, Múnich, Dresde, Hannover, Düsseldorf, Essen, Colonia o Bonn. Su carrera internacional abarca colaboraciones con instituciones como el Metropolitan y las óperas de Chicago, Houston, Los Ángeles y San Francisco. Asimismo, ha desarrollado proyectos en los teatros de Venecia, Florencia, Zúrich, Basilea, Lucerna, Berna, Viena, Ámsterdam, Barcelona, Tokio, San Petersburgo y Buenos Aires, entre muchos otros, además del Covent Garden, la English National Opera y el Festival de Bayreuth.

Christian Lacroix

Vestuari
Vestuario

© Patrick Swirc

Christian Lacroix, nascut a Arles i format en Història de l'Art a Montpeller i a l'Institut d'Art i a l'Ecole du Louvre a París, va crear el 1987 la casa d'alta costura que porta el seu nom. La seua sensibilitat per a les arts escèniques prompte el va portar a dissenyar vestuari per a teatre, ballet i òpera, col·laborant amb institucions com la Comédie-Française, l'Òpera de París, l'Opéra-Comique, La Monnaie de Brussel·les, el Metropolitan de Nova York i nombrosos teatres d'Alemanya, Suïssa i Àustria. Ha treballat amb directors d'escena com Denis Podalydès, Eric Ruf, Michel Fau o Vincent Boussard. Després de més de tres dècades dedicades a la moda, va ampliar la seua activitat al disseny (TGV, tramvies de Montpeller), la decoració, la il·lustració i l'escenografia, signant projectes per a museus i festivals, així com per a institucions de la seua ciutat natal, Arles. El 2021 va debutar com a director d'escena amb *La vie parisienne* d'Offenbach a Tours.

Christian Lacroix, nacido en Arlés y formado en Historia del Arte en Montpellier y en el Institut d'Art y en la Ecole du Louvre en París, creó en 1987 la casa de alta costura que lleva su nombre. Su sensibilidad para las artes escénicas lo llevó pronto a diseñar vestuario para teatro, ballet y ópera, colaborando con instituciones como la Comédie Française, la Ópera de París, la Opéra Comique, La Monnaie de Bruselas, el Metropolitan de Nueva York y numerosos teatros de Alemania, Suiza y Austria. Ha trabajado con directores de escena como Denis Podalydès, Eric Ruf, Michel Fau o Vincent Boussard. Tras más de tres décadas dedicadas a la moda, amplió su actividad al diseño (TGV, tranvías de Montpellier), la decoración, la ilustración y la escenografía, firmando proyectos para museos y festivales, así como para instituciones de su ciudad natal, Arlés. En 2021 debutó como director de escena con *La vie parisienne* de Offenbach en Tours.

Robert Schwaighofer

Col·laborador de vestuari
Colaborador de vestuario

Robert Schwaighofer va nèixer al Tirol i viu a Viena. Després de completar els seus estudis i un màster en moda, va adquirir experiència com a assistent de dissenyadors internacionals de vestuari i moda. Treballa com a dissenyador de vestuari en diferents gèneres: òpera, ballet, musical, dansa, performance i teatre. Des del 1998 col·labora amb Christian Lacroix en diversos projectes teatrals i, des del 2009, amb Vincent Boussard en produccions com *Agrippina*, *Candide*, *Aufstieg und Fall der Stadt Mahagonny*, *I Capuleti e i Montecchi*, *Adriana Lecouvreur*, *Ezio*, *I puritani*, *Madama Butterfly*, *La fanciulla del West*, *Otello*, *Pelléas et Mélisande*, *Salome*, *Lohengrin*, *Radamisto*, *Cinderella*, *Un ballo in maschera*, *Aida* o *Tannhäuser*, entre moltes altres.

Robert Schwaighofer nació en el Tirol y vive en Viena. Tras completar sus estudios y un máster en moda, adquirió experiencia como asistente de diseñadores internacionales de vestuario y moda. Trabaja como diseñador de vestuario en distintos géneros: ópera, ballet, musical, danza, performance y teatro. Desde 1998 colabora con Christian Lacroix en diversos proyectos teatrales y, desde 2009, junto a Vincent Boussard en producciones como *Agrippina*, *Candide*, *Aufstieg und Fall der Stadt Mahagonny*, *I Capuleti e i Montecchi*, *Adriana Lecouvreur*, *Ezio*, *I puritani*, *Madama Butterfly*, *La fanciulla del West*, *Otello*, *Pelléas et Mélisande*, *Salome*, *Lohengrin*, *Radamisto*, *Cinderella*, *Un ballo in maschera*, *Aida* o *Tannhäuser*, entre muchas otras.

Andreas Grüter

Il·luminació
Iluminación

Després de formar-se en disseny d'il·luminació a Munic, Andreas Grüter va treballar com a dissenyador d'il·luminació en produccions de la Staatsoper de Munic, la Volksoper de Viena, Theater an der Wien, La Monnaie de Brussel·les, el Festival de Lucerna, el MÜPA de Budapest (*Der Ring des Nibelungen*) i les òperes de Bonn, Marsella, Glasgow i Cardiff. A més, el Festival de Bayreuth li va encarregar *Die Meistersinger von Nürnberg* (dirigida per Katharina Wagner), la Staatsoper de Viena *Moses und Aron* i *Elektra*, l'Òpera de Frankfurt *Rusalka* i la Ruhrtriennale diversos títols, tots dirigits per Willy Decker. Ha col·laborat amb Andreas Kriegenburg en *Les Huguenots* a París, *Simon Boccanegra* al Festival de Salzburg, *Platée* a Gotemburg i *Edipo* al Festival de Bregenz. El 2010 va assumir la direcció artística del departament d'il·luminació de l'Òpera de Colònia.

Tras formarse en diseño de iluminación en Múnich, Andreas Grüter trabajó como diseñador de iluminación en producciones de la Staatsoper de Múnich, la Volksoper de Viena, Theater an der Wien, La Monnaie de Bruselas, el Festival de Lucerna, el MÜPA de Budapest (*Der Ring des Nibelungen*) y las óperas de Bonn, Marsella, Glasgow y Cardiff. Además, el Festival de Bayreuth le encargó *Die Meistersinger von Nürnberg* (dirigida por Katharina Wagner), la Staatsoper de Viena *Moses und Aron* y *Elektra*, la Ópera de Fráncfort *Rusalka* y la Ruhrtriennale varios títulos, todos dirigidos por Willy Decker. Ha colaborado con Andreas Kriegenburg en *Les Huguenots* en París, *Simon Boccanegra* en el Festival de Salzburgo, *Platée* en Gotemburgo y *Edipo* en el Festival de Bregenz. En 2010 asumió la dirección artística del departamento de iluminación de la Ópera de Colonia.

Nicolas Hurtevent

Video
Video

Nicolas Hurtevent porta anys treballant en la creació d'imatges en moviment per a espectacles en viu. Després de formar-se en arts i tècniques cinematogràfiques al European Film College de Dinamarca i al Centre de formation multimédia de Brussel·les, va treballar amb el Théâtre du Maquis i l'agència Imagista. Des del 2010 col·labora amb l'Òpera de Marsella i el Festival International d'Art Lyrique d'Aix de Provença, amb reconeguts directors com Roméo Castellucci, Simon McBurney i Simon Stone. El 2019 es va incorporar a l'equip de Vincent Boussard amb *Les contes d'Hoffmann* a l'Òpera de Seül. Des d'aleshores, ha participat en diverses produccions, entre elles *Mignon* a Valònia, *Werther* a Lausana, *Giulio Cesare in Egitto* a Colònia, *Adriana Lecouvreur* a Riga, *Tosca* a Hong Kong i *Die Fledermaus* al NCPA de Pequín.

Nicolas Hurtevent lleva años trabajando en la creación de imágenes en movimiento para espectáculos en vivo. Tras formarse en artes y técnicas cinematográficas en el European Film College de Dinamarca y en el Centre de formation multimédia de Bruselas, trabajó con el Théâtre du Maquis y la agencia Imagista. Desde 2010 colabora con la Ópera de Marsella y el Festival International d'Art Lyrique d'Aix-en-Provence, con renombrados directores como Roméo Castellucci, Simon McBurney y Simon Stone. En 2019 se incorporó al equipo de Vincent Boussard con *Les contes d'Hoffmann* en la Ópera de Seül. Desde entonces, ha participado en varias producciones, entre ellas *Mignon* en Valonia, *Werther* en Lausana, *Giulio Cesare in Egitto* en Colonia, *Adriana Lecouvreur* en Riga, *Tosca* en Hong Kong y *Die Fledermaus* en el NCPA de Pekín.

Aryeh Nussbaum Cohen

Giulio Cesare

©Dario-Acosta

El contratenor Aryeh Nussbaum Cohen posseïx un instrument "sorprenentment bell" i de "timbre de bronze" (*The Guardian*) que abasta un ampli repertori, des del Barroc fins a la música contemporània. Aclamat com a "jove estrella" i "artista complet" (*The New York Times*), en la temporada 2025-2026 realitza tres importants debuts de papers protagonistes en concert: *Rinaldo* en una gira internacional al costat de Harry Bicket i The English Concert; *Tolomeo* dirigit per Peter Whelan; i *Orfeo ed Euridice* amb Dame Jane Glover al capdavant de Music of the Baroque. En l'àmbit operístic, debuta a Espanya amb este *Giulio Cesare* a Les Arts i tornarà a l'Òpera de Houston com a solista de *Messiah* en una producció de Robert Wilson. En temporades recents ha cantat al Metropolitan, la Bayerische Staatsoper, Carnegie Hall, Kennedy Center, La Monnaie, Festival de Salzburg, Komische Oper de Berlín i les òperes de San Francisco, Los Angeles, Roma i Zuric, entre d'altres.

El contratenor Aryeh Nussbaum Cohen posee un instrumento "asombrosamente bello" y de "timbre bronceado" (*The Guardian*) que abarca un amplio repertorio, desde el Barroco hasta la música contemporánea. Aclamado como una "joven estrella" y un "artista completo" (*The New York Times*), en la temporada 2025-2026 realiza tres importantes debuts en concierto: *Rinaldo* en una gira internacional junto a Harry Bicket y The English Concert; *Tolomeo* dirigido por Peter Whelan; y *Orfeo ed Euridice* con Dame Jane Glover al frente de Music of the Baroque. En el ámbito operístico, debuta en España con este *Giulio Cesare* en Les Arts y regresará a la Ópera de Houston como solista de *Messiah* en una producción de Robert Wilson. En temporadas recientes ha cantado en el Metropolitan, la Bayerische Staatsoper, Carnegie Hall, Kennedy Center, La Monnaie, Festival de Salzburgo, Komische Oper de Berlín y las óperas de San Francisco, Los Ángeles, Roma y Zürich, entre otras.

Marina Monzó

Cleopatra

Valenciana. Es va diplomar en cant al Conservatori Superior de la seua ciutat. El 2016 va debutar amb *La sonnambula* a Bilbao. Va continuar els seus estudis vocals a Pesaro amb Alberto Zedda, on va cantar diversos anys al Rossini Opera Festival. Va perfeccionar la seua tècnica vocal amb Isabel Rey. És invitada a les temporades d'òpera del Teatro San Carlo (*Rigoletto*, *Un ballo in maschera*), Bayerische Staatsoper (Reina de la Nit en *Die Zauberflöte*), Teatro Real (Ismene en *Mitridate*, Zerlina en *Don Giovanni*), Gran Teatre del Liceu (Adina en *L'elisir d'amore*), Teatro Massimo de Palerm (*Don Pasquale*, *I Capuleti e i Montecchi*), Musikverein de Viena (*Il viaggio a Reims*), Teatro del Maggio Musicale Fiorentino (*Don Pasquale*, *L'elisir d'amore*) o el Teatro de la Zarzuela (*Doña Francisquita*, *Marina*). En Les Arts ha cantat en *Così fan tutte*, *La tabernera del puerto*, *La bohème*, *Un ballo in maschera* i *Gianni Schicchi*.

© Gemma Escribano

Valenciana. Se diplomó en canto en el Conservatorio Superior de su ciudad. En 2016 debutó con *La sonnambula* en Bilbao. Continuó sus estudios vocales en Pésaro con Alberto Zedda, cantando varios años en el Rossini Opera Festival. Perfeccionó su técnica vocal con Isabel Rey. Es invitada a las temporadas de ópera del Teatro San Carlo (*Rigoletto*, *Un ballo in maschera*), Bayerische Staatsoper (Reina de la Noche en *Die Zauberflöte*), Teatro Real (Ismene en *Mitridate*, Zerlina en *Don Giovanni*), Gran Teatre del Liceu (Adina en *L'elisir d'amore*), Teatro Massimo de Palermo (*Don Pasquale*, *I Capuleti e i Montecchi*), Musikverein de Viena (*Il viaggio a Reims*), Teatro del Maggio Musicale Fiorentino (*Don Pasquale*, *L'elisir d'amore*) o el Teatro de la Zarzuela (*Doña Francisquita*, *Marina*). En Les Arts ha cantado en *Così fan tutte*, *La tabernera del puerto*, *La bohème*, *Un ballo in maschera* y *Gianni Schicchi*.

Sara Mingardo

Cornelia

Guanyadora de dos Grammy el 2002 per *Les Troyens* i Premi Abbiati el 2009, Sara Mingardo és una de les artistes més reconegudes de l'escena musical internacional dels últims anys. Ha col·laborat regularment amb directors com Claudio Abbado, Ivor Bolton, Riccardo Chailly, Myung-Whun Chung, Colin Davis, John Eliot Gardiner, Riccardo Muti, Trevor Pinnock, Christophe Rousset, Jordi Savall, Jeffrey Tate i Rinaldo Alessandrini. Entre els reptes de la temporada 2025-2026 s'inclouen *Die Erste Walpurgisnacht* a Sant Sebastià, Barcelona i París, sota la direcció de Jordi Savall; *Giulio Cesare* a Bari i a Les Arts; *Stabat Mater* de Pergolesi amb l'Orquesta del Teatro dell'Opera di Roma; *Orfeo ed Euridice* al New National Theatre de Tòquio; *Johannespassion* a la Philharmonie de Colònia; *Nisi Dominus* de Vivaldi a l'Opéra de Rouen; i un concert barroc al Festival Anima Mundi de Pisa junt amb The English Concert i Trevor Pinnock.

Ganadora de dos Grammy en 2002 por *Les Troyens* y Premio Abbiati en 2009, Sara Mingardo es una de las artistas más reconocidas de la escena musical internacional de los últimos años. Ha colaborado regularmente con directores como Claudio Abbado, Ivor Bolton, Riccardo Chailly, Myung-Whun Chung, Colin Davis, John Eliot Gardiner, Riccardo Muti, Trevor Pinnock, Christophe Rousset, Jordi Savall, Jeffrey Tate y Rinaldo Alessandrini. Entre los hitos de la temporada 2025-2026 se incluyen *Die Erste Walpurgisnacht* en San Sebastián, Barcelona y París, bajo la dirección de Jordi Savall; *Giulio Cesare* en Bari y en Les Arts; *Stabat Mater* de Pergolesi con la Orquesta del Teatro dell'Opera di Roma; *Orfeo ed Euridice* en el New National Theatre de Tokio; *Johannespassion* en la Philharmonie de Colonia; *Nisi Dominus* de Vivaldi en la Ópera de Rouen; y un concierto barroco en el Festival Anima Mundi de Pisa junto a The English Concert y Trevor Pinnock.

Arianna Vendittelli

Sesto

Nascuda a Roma, Arianna Vendittelli és una reconeguda experta en el repertori barroc. El seu àlbum en solitari dedicat a les cantates per a soprano de Vivaldi, publicat a la Naïve Vivaldi Edition, va ser destacat per *The New York Times* com "un dels cinc àlbums de música clàssica que cal escoltar ara mateix". En la temporada 2025-2026, Arianna Vendittelli donarà vida al paper titular en *Agrippina* al costat de Stéphane Fuget al Festival de Beaune, així com a Laodice en *Mitridate Eupatore* de Scarlatti sota la direcció de Giulio Prandi per al Teatro Massimo de Palerm. Torna també al rol de Donna Elvira sota la batuta de Francesco Corti, a l'Òpera Ballet Vlaanderen i al Palau de la Música de València.

Nacida en Roma, Arianna Vendittelli es una reconocida experta en el repertorio barroco. Su álbum en solitario dedicado a las cantatas para soprano de Vivaldi, publicado en la Naïve Vivaldi Edition, fue destacado por *The New York Times* como "uno de los cinco álbumes de música clásica que hay que escuchar ahora mismo". En la temporada 2025-2026, Arianna Vendittelli dará vida al papel titular en *Agrippina* junto a Stéphane Fuget en el Festival de Beaune, así como a Laodice en *Mitridate Eupatore* de Scarlatti bajo la dirección de Giulio Prandi para el Teatro Massimo de Palermo. Regresa también al rol de Donna Elvira bajo la batuta de Francesco Corti, en la Opera Ballet Vlaanderen y en el Palau de la Música de Valencia.

Cameron Shahbazi

Tolomeo

© Aleksandra Modrzejewska

L'ascendent contratenor Cameron Shahbazi, elogiat per la seva veu "voluminosa" i el seu timbre "personal i bell" (*De Trouw*), és celebrat per les seues aclamades interpretacions tant de música barroca com contemporània. El 2023 va rebre el premi Opus Klassik en la categoria de "Concert Innovador de l'Any" pel seu projecte Woman.Life.Freedom., un concert benèfic a l'Òpera de Frankfurt en suport dels drets humans a l'Iran. En la temporada 2025-2026 interpreta Tolomeo en *Giulio Cesare* a Les Arts i a la Deutsche Oper de Berlín, i una vegada més el seu exitós paper en l'òpera *Picture a day like this* de George Benjamin, esta vegada al San Carlo de Nàpols i a l'Òpera de Colònia. Junt amb l'Orchestra Les Accents assumirà el paper titular en *Tamerlano* de Vivaldi a l'Auditorio Nacional de Madrid i a MÜPA Budapest. A més, participarà a *La púrpura de la rosa* de Velasco al Teatro Municipal de Lima.

El ascendente contratenor Cameron Shahbazi, elogiado por su voz "voluminosa" y su timbre "personal y hermoso" (*De Trouw*), es celebrado por sus aclamadas interpretaciones tanto de música barroca como contemporánea. En 2023 recibió el premio Opus Klassik en la categoría de "Concierto Innovador del Año" por su proyecto Woman.Life.Freedom., un concierto benéfico en la Ópera de Fráncfort en apoyo de los derechos humanos en Irán. En la temporada 2025-2026 interpreta a Tolomeo en *Giulio Cesare* en Les Arts y en la Deutsche Oper de Berlín, y una vez más su exitoso papel en la ópera *Picture a day like this* de George Benjamin, esta vez en el San Carlo de Nápoles y en la Ópera de Colonia. Junto a la Orchestra Les Accents asumirá el rol titular en *Tamerlano* de Vivaldi en el Auditorio Nacional de Madrid y en MÜPA Budapest. Además, participará en *La púrpura de la rosa* de Velasco en el Teatro Municipal de Lima.

Jean-Philippe McClish

Achilla

Natural del Quebec i actualment establert a París, el baix Jean-Philippe McClish va ser artista resident a l'Atelier lyrique de l'Opéra de Montréal entre el 2019 i el 2021. La seua "veu superba, càlida, rodona, profunda, poderosa i impressionant" (*Ludwig Van*) li ha permès col·laborar amb companyies com el Theater Orchester Biel Solothurn, les òperes del Quebec, Winterthur, Montreal, Edmonton i Ratisbona, les orquestres Métropolitain del Quebec, Simfònica del Quebec, Simfònica de Trois-Rivières, Kingston Symphony, a més dels festivals Toronto Summer i Verbier. Anteriorment ha interpretat els papers de Figaro (*Le nozze di Figaro*), Don Alfonso (*Così fan tutte*), Il Re (*Ariodante*), Garibaldo (*Rodelinda*), Frère Laurent (*Roméo et Juliette*), Nourabad (*Les pêcheurs de perles*), Orbazzano (*Tancredi*), Colline (*La bohème*), Achilla (*Giulio Cesare*) i Alidoro (*La Cenerentola*).

Natural de Quebec y actualmente establecido en París, el bajo Jean-Philippe McClish fue artista residente en el Atelier lyrique de l'Opéra de Montréal entre 2019 y 2021. Su "voz soberbia, cálida, redonda, profunda, poderosa e impresionante" (*Ludwig Van*) le ha permitido colaborar con compañías como el Theater Orchester Biel Solothurn, las óperas de Québec, Winterthur, Montreal, Edmonton y Ratisbona, las orquestas Métropolitain de Québec, Sinfónica de Quebec, Sinfónica de Trois-Rivières, Kingston Symphony, además de los festivales Toronto Summer y Verbier. Anteriormente ha interpretado los roles de Figaro (*Le nozze di Figaro*), Don Alfonso (*Così fan tutte*), Il Re (*Ariodante*), Garibaldo (*Rodelinda*), Frère Laurent (*Roméo et Juliette*), Nourabad (*Les pêcheurs de perles*), Orbazzano (*Tancredi*), Colline (*La bohème*), Achilla (*Giulio Cesare*) y Alidoro (*La Cenerentola*).

Bryan Sala

Curio

© Miguel Lorenzo-Mikel Ponce

El baríton italià Bryan Sala ha participat en programes internacionals per a artistes joves com el del Teatre Comunal de Bologna (2022-2024) i el de l'Accademia Musicale Chigiana de Siena. Ha debutat, entre altres papers, Dandini en *La Cenerentola*, Belcore en *L'elisir d'amore* o Leporello en *Don Giovanni* al Teatre Comunal de Bolonya. També ha interpretat Bartolo en *Il barbiere di Siviglia* i Conte Robinson en *Il matrimonio segreto*. Col·labora amb batutes de renom, com Roberto Abbado i Daniele Gatti, i directores d'escena com Pierfrancesco Maestrini. Ha perfeccionat la seua tècnica amb artistes de la talla de Mariella Devia o Vivica Genaux. Va formar part del Centre de Perfeccionament del Palau de les Arts.

El barítono italiano Bryan Sala ha participado en programas internacionales de jóvenes artistas como el del Teatro Comunal de Bologna (2022-2024) y la Accademia Musicale Chigiana de Siena. Ha debutado, entre otros papeles, Dandini en *La Cenerentola*, Belcore en *L'elisir d'amore* o Leporello en *Don Giovanni* en el Teatro Comunal de Bolonia. También ha interpretado a Bartolo en *Il barbiere di Siviglia* y Conte Robinson en *Il matrimonio segreto*. Colabora con batutas de renombre, como Roberto Abbado y Daniele Gatti, y directores de escena como Pierfrancesco Maestrini. Ha perfeccionado su técnica con artistas de la talla de Mariella Devia o Vivica Genaux. Formó parte del Centre de Perfeccionament del Palau de les Arts.

Lora Grigorieva

Nireno

Va cursar la seua formació a la Universitat Russa d'Arts Teatral de Moscou, així com al Richard Wagner Konservatorium i la Universitat de Música i Arts Escèniques de Viena. Ha sigut guanyadora del Grand Prix de Nova York i del primer premi del Vienna Competition for Young Performers, i ha obtingut guardons en els concursos Cafarelli Baroque i Bellani Paese degli Artisti. Ha interpretat papers en òperes com *Alcina*, *Die Zauberflöte*, *Carmen* o *Manon*. El 2025 va encarnar Marie en *Der Fliegende Holländer* a l'Oper im Steinbruch Festival. Ha actuat, a més, en sales com la Musikverein de Viena i en programes vocals del Mozarteum i de la Juilliard School. S'ha perfeccionat en classes magistrals amb Ramón Vargas, Vivica Genaux i Barbara Frittoli. Forma part del Centre de Perfeccionament del Palau de les Arts.

© Miguel Lorenzo-Mikel Ponce

Cursó su formación en la Universidad Rusa de Artes Teatrales de Moscú, así como en el Richard Wagner Konservatorium y la Universidad de Música y Artes Escénicas de Viena. Ha sido ganadora del Grand Prix de Nueva York y del primer premio del Vienna Competition for Young Performers, y ha obtenido galardones en los concursos Cafarelli Baroque y Bellani Paese degli Artisti. Ha interpretado papeles en óperas como *Alcina*, *Die Zauberflöte*, *Carmen* o *Manon*. En 2025 encarnó Marie en *Der Fliegende Holländer* en el Oper im Steinbruch Festival. Ha actuado, además, en salas como la Musikverein de Viena y en programas vocales del Mozarteum y de la Juilliard School. Se ha perfeccionado en clases magistrales con Ramón Vargas, Vivica Genaux y Barbara Frittoli. Forma parte del Centre de Perfeccionament del Palau de les Arts.

Orquestra de la Comunitat Valenciana

© Miguel Lorenzo-Mikel Ponce

L'Orquestra de la Comunitat Valenciana (OCV) va ser fundada l'any 2006 per Lorin Maazel, el seu primer director musical. En poc de temps, la formació titular del Palau de les Arts s'ha llaurat un prestigi entre el públic i la crítica, i ha aconseguit un alt nivell artístic que la situa entre les millors orquestres d'Espanya i una de les més importants creades a Europa durant els últims anys. Este reconeixement s'ha forjat també gràcies a la presència de Zubin Mehta en les primeres temporades, sobretot amb el recordat *Anell wagnerià*, i a batutes de la talla de Riccardo Chailly, Valery Gergiev o Gianandrea Noseda. Després del període fructífer dut a terme per l'estatunidenc James Gaffigan al capdavant de l'OCV, des de setembre de 2025 el prestigiós mestre britànic Sir Mark Elder és el director musical de la formació.

Elogiada per la qualitat dels seus músics i per ser un conjunt versàtil capaç d'interpretar amb admirable personalitat tant òpera com música líricosimfònica, l'OCV continua la seua trajectòria professional impulsada per primeres figures de la direcció orquestral, entre les quals hi ha Daniele Gatti, Fabio Luisi, o Sir John Eliot Gardiner, i amplia el seu repertori operístic de la mà de reconegudes batutes internacionals especialitzades en diferents estils, com Marc Albrecht, Maurizio Benini, Lorenzo Viotti, Riccardo Minasi i Marc Minkowski. A més, aïança la col·laboració amb els principals directors espanyols que més projecció tenen fora de les nostres fronteres, entre ells Gustavo Gimeno, Pablo Heras-Casado, Juanjo Mena i Josep Pons.

La Orquestra de la Comunitat Valenciana (OCV) fue fundada en 2006 por Lorin Maazel, su primer director musical. En poco tiempo, la formación titular del Palau de les Arts se ha labrado un prestigio entre el público y la crítica, y ha alcanzado un alto nivel artístico que la sitúa entre las mejores orquestas de España y una de las más importantes creadas en Europa en los últimos años. Este reconocimiento se ha forjado también gracias a la presencia de Zubin Mehta en las primeras temporadas, sobre todo con el recordado *Anillo wagneriano*, y a batutas de la talla de Riccardo Chailly, Valery Gergiev o Gianandrea Noseda. Tras el fructífero periodo desempeñado por el estadounidense James Gaffigan al frente de la OCV, desde septiembre de 2025 el prestigioso maestro británico Sir Mark Elder es el director musical de la formación.

Elogiada por la calidad de sus músicos y por ser un conjunto versátil capaz de interpretar con admirable personalidad tanto ópera como música lírico-sinfónica, la OCV prosigue su trayectoria profesional impulsada por primeras figuras de la dirección orquestral, entre ellas Daniele Gatti, Fabio Luisi o Sir John Eliot Gardiner, y amplía su repertorio operístico de la mano de reconocidas batutas internacionales especializadas en diferentes estilos, como Marc Albrecht, Maurizio Benini, Lorenzo Viotti, Riccardo Minasi y Marc Minkowski. Además, afianza la colaboración con los principales directores españoles que más proyección tienen fuera de nuestras fronteras, entre ellos Gustavo Gimeno, Pablo Heras-Casado, Juanjo Mena y Josep Pons.

Orquestra de la Comunitat Valenciana

DIRECTOR MUSICAL

SIR MARK ELDER

VIOLINS PRIMERS**VIOLINES PRIMEROS**

Stéphane Rougier, concertino*
 Alexis Roussine, ajuda de solista*
 Joaena Hyewon Ryu
 Marija Nemanyté
 Mikhail Spivak
 Roman Svirlov
 Elena Trushkova
 Beatrice Gagliu*
 Natalia Martínez*
 Manuel Serrano*

VIOLINS SEGONS**VIOLINES SEGUNDOS**

Simone Pirri, solista*
 Ignacio Rodríguez, cosolista*
 Dasha Dubrovina
 Lelia Iancovici
 Evgueni Moriatov
 Alexander Nikolaev
 Inés Romaguera
 Katriina Saloheimo
 Marie-Madeleine Orban*

VIOLES**VIOLAS**

David Glidden, solista*
 Sergio Sáez, ajuda de solista
 Julia Hu
 Abraham Martín
 Ana Mba
 Andrey Ovchinnikov

VIOLONCELS**VIOLONCHELOS**

Albéric Boullenois, solista*
 Rafat Jezierski, cosolista
 Estrella Guerrero
 Saem Heo*

CONTRABAIXOS**CONTRABAJOS**

Davide Vittone, solista*
 Zoltan Dosa, ajuda de solista
 David Molina

ARPA

Noelia Cotuna, solista

FLAUTA

Ana Naranjo, cosolista

FLAUTA DE BEC**FLAUTA DE PICO**

Lukas Schneider, solista*

OBOÉS**OBOES**

Christopher Bouwman, solista
 Ana Rivera, ajuda de solista

FAGOTS**FAGOTES**

Salvador Sanchis, solista
 Javier Biosca

TROMPES**TROMPAS**

Jorge Monte, solista*
 Jesús Sánchez, cosolista
 David Rosell, ajuda de solista
 Miguel Martín

VIOLA DA GAMBA

Lukas Schneider*

BAIX CONTINU**BAJO CONTINUO**

Albéric Boullenois, violoncel · violonchelo*
 Davide Vittone, contrabaix · contrabajo*
 Yoann Moulin, claveci · clave*
 Josías Rodríguez Gándara, tiorba*

*Músic invitat

LES
ARTS
ÉS ÒPERATEMPORADA
25/26

ORLANDO
 GEORG FRIEDRICH HÄNDEL
 DIRECCIÓN MUSICAL **Marc Minkowski**
 22 de març de 2026
 Les Musiciens du Louvre

PALAU DE LES ARTS
REINA SOFÍA

GENERALITAT
VALENCIANA

LES ARTS
VALENCIA

MINISTERIO
DE CULTURA

DIRECCIÓN GENERAL
DE ARTES ESCENICAS Y MUSICA

PRÒXIMES ACTIVITATS PRÓXIMAS ACTIVIDADES

LES ARTS ÉS SIMFÒNIC

DIMA SLOBODENIOUK

Sibelius: *El cigne de Tuonela*
Elgar: *Concert per a violoncel*
Sibelius: *Simfonia 1*

5 de març de 2026

LES ARTS ÉS MÚSIQUES
VALENCIANES

PAU ALABAJOS

6 de març
de 2026

LES ARTS ÉS MÚSIQUES
VALENCIANES

ANNA MILLO +PEP MIRABELL

7 de març
de 2026

LES ARTS ÉS MÚSIQUES
VALENCIANES

JONATAN PENALBA

13 de març
de 2026

LES ARTS ÉS MÚSIQUES
VALENCIANES

URBÀLIA RURANA

14 de març
de 2026

LES ARTS ÉS PER A TOTS

MATINS: CONCERT OCV

22 de març de 2026

LES ARTS ÉS ÒPERA

ORLANDO

22 de març de 2026

LES ARTS ÉS GRANS VEUS

NADINE SIERRA

26 de març de 2026

LES ARTS ÉS FLAMENCO

ARGENTINA

27 de març de 2026

LES ARTS ÉS DANSA

NumEros

COMPANÍA NACIONAL
DE DANZA

28, 29 de març de 2026

LES ARTS ÉS BARROC

VESPRES D'ARNADI

9 d'abril de 2026

LES ARTS ÉS DANSA

LAS HIJAS DE BERNARDA

TAIAT DANSA

17, 18, 19 d'abril de 2026

LES ARTS ÉS PER A TOTS

MATINS A LES ARTS: CENTRE DE PERFECCIONAMENT COR DE LA GENERALITAT

Rossini: *Petite messe
solennelle*

19 d'abril de 2026

PATROCINIS | PATROCINIOS

TEMPORADA 2025 - 2026

GENERALITAT
VALENCIANA

MINISTERIO
DE CULTURA

La Fundación Palau de les Arts Reina Sofía muestra su agradecimiento

PARTNER TECNOLÒGIC

Telefónica

PATROCINADOR DE TEMPORADA

cajamar
GAJA RURAL

PROTECTOR

FUNDACION
ACS

COLABORADORES PREMIUM

GRUPO
EULEN

COLABORADORES

BROSETA

VERSIÓN DIGITAL

Fundación "la Caixa"

GOURMET
CATERING + EVENTOS

MECENAS

MECENAS DEL CENTRE DE PERFECCIONAMENT

INSTITUCIONES COLABORADORAS

Diputació
de València | Cultura

AJUNTAMENT DE VALÈNCIA

ÒRGANS DE LES ARTS ÓRGANOS DE LES ARTS

DIRECCIÓ | DIRECCIÓN

DIRECTOR GENERAL

Jorge Culla Bayarri

DIRECTOR ARTÍSTIC

Jesús Iglesias Noriega

DIRECTOR MUSICAL

Sir Mark Elder

PATRONAT DE LA FUNDACIÓ PALAU DE LES ARTS REINA SOFÍA

PRESIDENT D'HONOR

Molt Honorable Sr. Juan Francisco Pérez Llorca
President de la Generalitat Valenciana

PRESIDENT

Sr. Pablo Font de Mora Sainz

VICEPRESIDENTA

Honorable Sra. María del Carmen Ortí Ferre
Consellera d'Educació, Cultura i Universitats

SECRETÀRIA NO PATRONA

Sra. Ana Jiménez Moliner
Secretària general de la Fundació

VOCALS

Excel·lentíssim Sr. Jordi Martí Grau
Secretari d'Estat de Cultura

Il·lustríssima Sra. Paz Santa Cecilia Aristu
Directora general de l'INAEM del Ministeri de Cultura

Il·lustríssima Sra. Marta Alonso Rodríguez
Secretària autonòmica de Cultura

Il·lustríssim Sr. Eusebio Monzó Martínez
Secretari autonòmic d'Hisenda i Finançament

Il·lustríssim Sr. José Manuel Camarero Benítez
Secretari autonòmic de Turisme

Sr. Carlos Gracia Calandín
Subsecretari de la Conselleria d'Educació, Cultura i Universitats

Sr. Miquel Nadal Tárrega
Director general de Cultura

Sra. María del Mar González Barranco
Directora general del Sector Públic

Sr. Álvaro López-Jamar Caballero
Director general de l'Institut Valencià de Cultura

Sra. Rosana Pastor Muñoz
Membre del Consell Valencià de Cultura

Sra. Susana Lloret Segura
Sr. Rafael Juan Fernández
Sra. Mónica de Quesada Herrero
Sra. Felisa Alcántara Barbany
Sr. Ignacio Ríos Navarro
Sr. Salvador Navarro Pradas

PATRÓ D'HONOR

Sr. Vicente Ruiz Baixauli

MINISTERIO
DE CULTURA

DIRECCIÓN GENERAL
DE ARTES ESCÉNICAS Y MÚSICA